

Janusz Ostrowski^{1, 3}, Bolesław Rutkowski^{2, 3}

¹Zakład Historii Medycyny, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, Warszawa

²Katedra i Klinika Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych, Gdański Uniwersytet Medyczny

³Sekcja Historyczna Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego

Poczet Członków Honorowych Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego. Część XXXII — Profesor Stefan Angielski

Honorary Members of the Polish Society of Nephrology. Part XXXII — Professor Stefan Angielski

ABSTRACT

With this issue of *Honorary Members of the Polish Society of Nephrology*, we complete the eighth year of the series being published. The publications, related to the history of nephrology and the Society of Nephrology in Poland, have been released every quarter in the field's official journal of *Forum Nefrologiczne*. Previously, in the 31st part, we presented Professor Andrzej Wojtczak, who died in May 2020. His immensely rich professional path led him from Poznań to Warsaw via many distinguished international positions on the way. This part; however,

is devoted Professor Stefan Angielski, one of the few honorary members who have never dealt with clinical nephrology. Nevertheless, he is an internationally renowned figure for his outstanding organisational, educational and scientific achievements. Ever since the early days of his professional career, S. Angielski was associated with the Medical Academy of Gdańsk. He is the founder of the Gdańsk school of clinical biochemistry and the former Rector of the Academy.

Forum Nefrol 2020, vol 13, no 4, 238–243

Key words: Polish Society of Nephrology, honorary members, history of nephrology

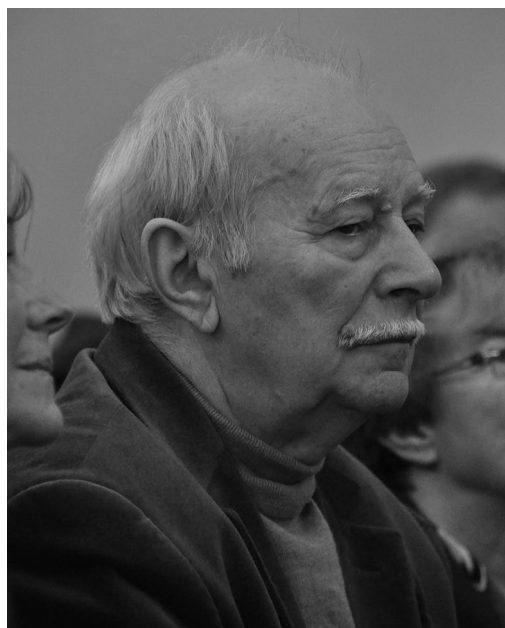
W 2013 roku, na łamach „Forum Nefrologicznego” (FN), autorzy obecnego opracowania rozpoczęli publikowanie tekstów przedstawiających postaci członków honorowych powołanego w 1983 roku Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego (PTN). Pierwszym z nich był Prezes PTN, profesor Tadeusz Orłowski, wybrany na tę funkcję podczas Założycielskiego Zjazdu Towarzystwa. W poprzednim numerze FN przedstawiony został zmarły w maju bieżącego roku profesor Andrzej Wojtczak, którego życiorys bogaty był w osiągnięcia naukowe i organizacyjne na skalę krajową i światową. W ostatnim tegorocznym numerze FN ukazana zostanie kolejna wielka osobowość medycznego świata naukowego, reprezentant nauk podstawowych również wielkiego

formatu, co poprzednicy przedstawieni w poprzednich częściach tej serii [1].

Jedenaście lat temu autorzy tego opracowania opublikowali w innym polskim czasopiśmie medycznym: „Nefrologia i Dializoterapia Polska” artykuł zatytułowany *Profesor Stefan Angielski — wielki badacz, uczonec i człowiek*. Była to publikacja związana z rocznicą urodzin Pana Profesora. Profesor Angielski jest wciąż aktywnym naukowcem, przed paroma miesiącami wyróżniony został tytułem doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego. Zbliża się także kolejna rocznica urodzin tego wybitnego polskiego uczonego, międzynarodowego autorytetu w dziedzinie fizjologii i biochemii nerek oraz twórcy gdańskiej, polskiej szkoły diagnostyki laboratoryjnej. Nadarza się zatem następ-

Adres do korespondencji:

dr hab. Janusz Ostrowski, prof. CMKP
Centrum Medyczne
Kształcenia Podyplomowego
Zakład Historii Medycyny
ul. Kleczewska 61/63, 01–826 Warszawa
tel.: 22 560 11 53
e-mail: janusz.ostrowski@cmkp.edu.pl

Rycina 1. Profesor Stefan Angielski (© Janusz Ostrowski)

na doskonałą okazję do przypomnienia postaci i wielkich osiągnięć profesora wielce zasłużonego dla polskiej nefrologii. Niniejsza praca jest poprawionym i uzupełnionym o kolejne dokonania naukowca tekstem sprzed 11 lat (ryc. 1.) [2].

Profesor Stefan Angielski urodził się 6 stycznia 1929 roku w Lubomlu na Wołyniu. W wieku 11 lat, 13 kwietnia 1940 roku, wraz z rodziną został deportowany na Syberię. Tam, jako jeszcze dziecko, przeżył wszystkie trudy i niebezpieczeństwa życia na zesłaniu. W tym czasie, w 1940 roku, ojciec Stefana Angielskiego, Julian, zginął w Katyniu. Nazwisko ojca profesor odnalazł na tzw. Ukraińskiej Liście Katyńskiej pod numerem 31 dopiero niedawno. Odszukał też ślad ojca na symbolicznym cmentarzu wojskowym w Bykowni koło Kijowa [3].

Do Polski Stefan Angielski wrócił dopiero po zakończeniu II wojny światowej w 1946 roku. W 1949 roku zdał maturę w Państwowym Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących im. Jędrzeja Śniadeckiego w Kielcach, w rodzinnych stronach ojca. W tym samym roku zaczął studia lekarskie na Akademii Lekarskiej, później Akademii Medycznej w Gdańsku (AMG), którą ukończył w 1954 roku, uzyskując dyplom lekarza. Pracę zawodową rozpoczął jeszcze w okresie studiów, w 1952 roku, jako młodszy asystent w Zakładzie Chemii Fizjologicznej Akademii Medycznej w Gdańsku, kierowanym przez innego wybitnego polskiego uczonego i patriotę, profesora Włodzimierza Mozołowskiego,

któremu zawdzięcza poświęcenie się tej dziedzinie nauki w przyszłości. W tym miejscu warto przypomnieć, że profesor Włodzimierz Mozołowski był żołnierzem I Brygady Legionów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, a także uczniem innego wielkiego polskiego biochemika, Jakuba Parnasa, profesora Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Nic więc dziwnego, że ze szkoły tego wielkiego uczonego — jednego z ojców założycieli gdańskiej Alma Mater — Stefan Angielski wyniósł nie tylko miłość do nauki, lecz także wiele zasad, którymi kierował się i nadal kieruje w życiu.

W latach 1958–1964 Stefan Angielski był adiunktem w Pracowni Biochemii Patologicznej Instytutu Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk (PAN), a następnie, w latach 1964–1999 — kierownikiem zorganizowanej przez siebie Pracowni, a potem Katedry i Zakładu Biochemii Klinicznej. Warto dodać, że była to pierwsza w owym czasie tego typu jednostka w Polsce i jedna z nielicznych w świecie.

W 1999 roku, po przejściu na emeryturę, profesor został Kierownikiem Pracowni Nefrologii Komórkowej i Molekularnej Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN. Pracownia korzystała z pomieszczeń Katedry Analityki Medycznej udostępnionej przez profesora Jana Stępińskiego. Po blisko 20 latach niezwykle owocnej pracy, z woli obecnych władz Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (GUM-ed), w niezbyt przyjemnych okolicznościach zakończyła się blisko siedemdziesięcioletnia praca profesora Stefana Angielskiego na „jego uczelni”. Skorzystał na tym szybko Uniwersytet Gdański (UG), oferując wybitnemu naukowcowi miejsce i warunki do kontynuowania pracy naukowej.

Profesor Stefan Angielski pełnił także inne, bardzo ważne stanowiska administracyjne na Akademii Medycznej w Gdańsku. W latach 1970–1975 był Dyrektorem Instytutu Patologii, w latach 1975–1980 — Prorektorem ds. Nauki, a w latach 1990–1993 — Rektorem Uczelni. W tym czasie z jego inicjatywy powołano do życia Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii, Trójmiejską Akademicką Sieć Komputerową (TASK) oraz Klinikę Hematologii i II Klinikę Kardiologii. W 2007 roku profesor został Rektorem Wyższej Szkoły Zarządzania (WSZ), obecnie nazwanej Powiślańską Szkołą Wyższą (PSW), w Kwidzynie. Tę szaczącą funkcję pełnił przez 12 lat, aż do 2019 roku. Obecnie jest profesorem na Wydziale Nauk o Zdrowiu tej uczelni, gdzie wykłada biochemię i diagnostykę laboratoryjną. W latach 1967–1982 był

▶▶Pracę zawodową rozpoczął jeszcze w okresie studiów, w 1952 roku, jako młodszy asystent w Zakładzie Chemii Fizjologicznej Akademii Medycznej w Gdańsku, kierowanym przez innego wybitnego polskiego uczonego i patriotę, profesora Włodzimierza Mozołowskiego, któremu zawdzięcza poświęcenie się tej dziedzinie nauki w przyszłości◀◀

▶▶ W 1968 roku pracował w Zakładzie Chemii Klinicznej w Kopenhadze w Danii, w 1969 roku jako stypendysta National Kidney Foundation (NKF) — w Pracowni Fizjologii Nerek w Seattle. Tam też prowadził seminaria z biochemii nerek w kierowanej przez Beldinga Scribnera Klinice Nefrologicznej, a także uczestniczył w zabiegach zakładania cewników do dializy otrzewnowej, wykonywanych przez Henry'ego Tenckhoffa ◀◀

Konsultantem Wojewódzkim ds. diagnostyki laboratoryjnej.

W 1958 roku Stefan Angielski uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie pracy *Aminokwasy moczu bliźniąt jedno i dwujajowych*, a w 1963 roku — tytuł doktora habilitowanego za pracę *Działanie i przemiana kwasu maleinowego w nerce*. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1973 roku, a zwyczajnego — w 1980 roku.

Dodać należy, że wielu badaczy z innych jednostek, nie tylko z rodzimej Alma Mater, lecz także z kraju i zagranicy, korzystało z gościnności Pana Profesora w Zakładzie i prowadziło różnorodne badania, które następnie stały się podłożem wielu publikacji, doktoratów czy habilitacji. Dotyczyło to także jednego z autorów tego opracowania. Na dodatek w tym przypadku profesor Angielski, jako recenzent zarówno dysertacji doktorskiej, jak i rozprawy habilitacyjnej wyżej wspomnianego, wywarł niewątpliwie wpływ na jego dalszy rozwój naukowy.

W okresie kierowania Katedrą i Zakładem Biochemii Klinicznej, a także później, profesor wypromował 34 doktorów medycyny, a 12 z nich uzyskało następnie tytuły doktorów habilitowanych. Część objęła samodzielne stanowiska naukowe w wielu ośrodkach kraju lub na rodzimej uczelni. Warto wymienić wśród nich choćby: Tadeusza Badzio, Anzelma Hoppe, Jana Stępińskiego, Wiesławę Łysiak-Szydłowską, Andrzeja Szutowicza, Mirę Szczepańską-Konkel, Anastasisa Pacanisa, Zenona Jakubowskiego, Apolonię Rybczyńska, Tadeusza Pawełczyka oraz Leszka Kalinowskiego. Inni pozostali po zakończeniu stażu naukowego poza granicami kraju i tam rozslawiali polską naukę. Należą do nich: Marek Dominiczak, Krystyna Drewnowska, Piotr Gmaj, Iza Roman, Roman Skowroński czy Tadeusz Strzelecki.

Profesor Stefan Angielski odbył wiele staży zagranicznych. W latach 1960–1961 jako stypendysta Fundacji Rockefellera przebywał w Zakładzie Enzymologii Uniwersytetu Columbia w Nowym Jorku u doktora Johna Taggarta, gdzie kontynuował rozpoczęte w Gdańsku badania nad nefrotoksycznością maleinianu. W 1968 roku pracował w Zakładzie Chemii Klinicznej w Kopenhadze w Danii, w 1969 roku jako stypendysta National Kidney Foundation (NKF) — w Pracowni Fizjologii Nerek w Seattle. Tam też prowadził seminaria z biochemii nerek w kierowanej przez Beldinga Scribnera Klinice Nefrologicznej, a także

uczestniczył w zabiegach zakładania cewników do dializy otrzewnowej, wykonywanych przez Henry'ego Tenckhoffa. W 1974 roku odbył wizytę w Zakładzie Fizjologii i Biofizyki Mayo Foundation w Rochester w Stanach Zjednoczonych. Przebywał również w Zakładzie Biochemii na Uniwersytecie w Bazylei w Szwajcarii, a także w Klinice Nefrologii w Würzburgu w Niemczech. Łącznie wszystkie zagraniczne staże kliniczne naukowca trwały ponad 3 lata. Większość z nich zaowocowała późniejszymi wizytami współpracowników profesora w zagranicznych ośrodkach naukowych oraz licznymi pracami naukowymi, z których wiele zostało opublikowanych w czołowych czasopismach o zasięgu międzynarodowym, takich jak: „American Journal of Physiology”, „European Journal of Physiology”, „Biochemical Journal”, „Nature” i inne. Łącznie profesor jest autorem bądź współautorem ponad 250 prac, które cytowane były w literaturze światowej około 2000 razy. Jest także redaktorem lub autorem rozdziałów w 12 podręcznikach z zakresu biochemii klinicznej, analityki laboratoryjnej, nefrologii i nadciśnienia tętniczego. Do najważniejszych publikacji podręcznikowych, których Pan Profesor był współredaktorem, należą *Zarys biochemii klinicznej i analityki* oraz *Biochemia kliniczna*. Pozostałe pozycje dotyczą głównie biochemicznych i bioenergetycznych aspektów funkcji nerek, transportu biologicznego aminokwasów, a także bardzo praktycznych podstaw diagnostyki laboratoryjnej. Prace prowadzone w celu poznania mechanizmów komórkowych i molekularnych nefrotoksycznego działania maleinianu, którego skutki były podobne do nerkowego zespołu Fanconiego, pozwoliły profesorowi na bliższe poznanie mechanizmu transportu nerkowego fosforanów, wodorowęglanów i niektórych innych metabolitów. W ostatnim okresie badania skupiają się nad swoistością przemian hodowanych podocytów, dokomórkowym transportem ATP i jego wpływem na transport glukozy do podocytów.

Nauka była i jest jedną z największych pasji życiowych Stefana Angielskiego. Nigdy nie krył się on ze swoimi uczuciami w tym względzie i zawsze podkreślał, iż jedyne, z czym może kojarzyć się słowo „nauka”, to „miłość”. Natomiast jego fascynację fizjologicznymi i biochemicznymi podstawami funkcjonowania nerek oddaje tytuł jednej z licznych prezentacji autorstwa profesora, który brzmi *Nerki — źródło szczęścia*.

Profesor gościł w Gdańsku także wielu wybitnych uczonych. W tym miejscu należy

Rycina 2. Profesor Stefan Angielski podczas otwarcia Sympozjum *Biochemiczne aspekty funkcji nerek* w 1973 roku (ze zbiorów Janusza Ostrowskiego)

Rycina 3. Profesor Stefan Angielski w rozmowie z profesorem Karolem Bomsztykiem w Gdańsku w 1973 roku (ze zbiorów Janusza Ostrowskiego)

wymienić profesorów: Davida Simpsona z Madison, Karla Ullricha z Frankfurtu, Klaus Thuraau z Monachium, Franka Knoxa z Rochester, Ralfa Bradshowa z Kalifornii, Ulricha Dubacha z Bazylei, Augusta Heidlanda z Würzburga, Johna Lowensteina ze Stanów Zjednoczonych, Roberta Ammona z Niemiec, Jana Willema de Jonga z Holandii i wielu, wielu innych. Warto dodać, że z wieloma z luminarzy nauki o międzynarodowym uznaniu łączy go nie tylko współpraca naukowa, lecz także przyjaźń oparta na wspólnocie zainteresowań. W Gdańsku zorganizował 5 międzynarodowych sympozjów, z których przełomowym było sympozjum na temat *Biochemiczne aspekty funkcji nerek* (1973 r.), w którym wzięli udział wybitni przedstawiciele tej dyscypliny nauki z całego świata. Od tego wydarzenia datuje się powstanie Międzynarodowego Towarzystwa Metabolizmu Nerek. W następnych latach współorganizował wiele konferencji w Europie, Stanach Zjednoczonych i w Japonii, z których najmilej wspomina te organizowane wspólnie z Hansem Krebssem, laureatem Nagrody Nobla, w Montrealu (ryc. 2, 3).

Profesor Stefan Angielski pełnił różne funkcje w wielu towarzystwach naukowych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. W latach 1976–1979 był Prezesem Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej (PTDL), a także wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Biochemicznego (PTBioch). W 1989 roku został członkiem korespondentem PAN-u, a w 2002 roku — członkiem rzeczywistym PAN. Jest także członkiem Polskiej Akademii Umie-

jętności (PAU), członkiem Europejskiej Akademii Nauk i Sztuk (EASA, *European Academy of Sciences and Arts*), Ukraińskiej Akademii Nauk oraz członkiem honorowym między innymi PTF, Amerykańskiego Towarzystwa Fizjologicznego (APS, *American Physiological Society*) i PTDL.

Stefan Angielski sprawował także wysokie funkcje w międzynarodowych gremiach naukowych. W latach 1975–1980 był ekspertem Światowej Organizacji Zdrowia (WHO, *World Health Organization*) ds. Genetyki, a w latach 1980–1991 — członkiem Zarządu Międzynarodowego Towarzystwa Nefrologicznego (ISN, *International Society of Nephrology*), będąc odpowiedzialnym na arenie międzynarodowej za dział metabolizmu nerek (ryc. 4) [4–6].

Profesor Angielski otrzymał wiele medali, nagród i wyróżnień. Wśród nich warto wymienić między innymi: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski i Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Nagrodę Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza, kilkanaście indywidualnych oraz grupowych nagród za wybitne osiągnięcia naukowe, przyznanych przez Prezesa PAN oraz Ministra Zdrowia, Distinguished Medal of National Kidney Foundation (Stany Zjednoczone), Medal „Gloria Medicinæ” nadany przez Polskie Towarzystwo Lekarskie (PTL) za wybitne za-

▶▶W Gdańsku zorganizował 5 międzynarodowych sympozjów, z których przełomowym było sympozjum na temat *Biochemiczne aspekty funkcji nerek* (1973 r.), w którym wzięli udział wybitni przedstawiciele tej dyscypliny nauki z całego świata◀◀

Rycina 4. Profesor Stefan Angielski (drugi z lewej) w Londynie w 1987 roku. Pierwszy z lewej — profesor Jan Stępiński, drugi z prawej — profesor Kiyoshi Kurokawa (ze zbiorów Janusza Ostrowskiego)

Rycina 5. Profesor Stefan Angielski po otrzymaniu tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Gdańskiego w październiku 2020 roku (dzięki uprzejmości prof. Stefana Angielskiego)

Rycina 6. Profesor Stefan Angielski podczas wykładu w czasie XVI Włocławskiej Konferencji Nefrologicznej w 2008 roku (© Janusz Ostrowski)

sługi dla rozwoju medycyny czy Medal Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauki (PTPN). W bieżącym roku został uhonorowany tytułem doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego (ryc. 5) [7, 8].

Niezwykle ważną pozycję w życiu naukowca zajmuje działalność społeczna i humanitarna. Wpływ na to miały z pewnością ciężkie doświadczenia, jakie go spotkały w czasie II wojny światowej. W 1989 roku założył Wojewódzki Związek Sybiraków w Gdańsku i do dzisiaj pełni funkcję jego prezesa. W ramach tej działalności niesie pomoc ludziom, którzy przebyli zesłania, więzienia i łagry w czasie wojny w byłym Związku Radzieckim. Potomkom tych osób pomaga podjąć studia na gdańskich uczelniach. Dotychczas ponad 49 stypendystów Związku ukończyło wyższe uczelnie, często z wyróżnieniem. Dzieje się tak dzięki założonemu przez profesora Funduszowi „Stypendium Sybirackie” oraz dzięki Gdańskiej Fundacji Dobroczynności powołanej do życia wspólnie z arcybiskupem Tadeuszem Goćwowskim. Na rodzimej uczelni profesor Angielski był — wraz ze współautorem tego opracowania — inicjatorem powstania na Wydziale Lekarskim społecznego funduszu umożliwiającego odbycie studiów doktoranckich Polakom z dawnych Kresów Wschodnich. Przyczynił się także do powstania pomników w Norylsku, Gdańsku i Gdyni, a także publikacji historycznych upamiętniających ofiary stalinizmu.

Profesor Stefan Angielski jest wciąż aktywnym badaczem, niezwykle cenionym przez bardzo szerokie rzesze uczniów, współpracowników, kolegów i wszystkich tych, którzy mieli to szczęście spotkać się z nim w swoim życiu. Jego ogromna pracowitość oraz umiejętność współpracy z ludźmi doprowadziły do wielkich osiągnięć naukowych, zauważanych w środowiskach krajowych i międzynarodowych. Profesor Stefan Angielski był i jest zawsze otwarty i chętny do współpracy ze wszystkimi pragnącymi coś osiągnąć, zwłaszcza do pracy z młodzieżą. Do dzisiaj czynnie uczestniczy w wielu posiedzeniach naukowych w kraju (ryc. 6).

Nie będzie przesadą jeśli autorzy tego tekstu stwierdzą, że profesor Stefan Angielski jest postacią niemal legendarną w polskim środowisku medycznym, zwłaszcza nefrologicznym. Ostatni raz, jeszcze przed wybuchem pandemii w tym roku, pojawienie się Pana Profesora na Post ASN Meeting 2020 w Gdańsku wywołało wśród uczestników tego ważnego, cyklicznego spotkania nefrologów wielką radość i podziw (ryc. 7). Profesor Stefan Angiel-

ski uważany jest przez wszystkich za Wielkiego wśród licznych Wielkich medycznego świata naukowego, których nazwiska pojawiły się w niniejszym opracowaniu.

Profesor Stefan Angielski jest od 67 lat żonaty, ma cztery córki, dziewięcioro wnucząt i ośmioro prawnuków.

Z okazji urodzin pragniemy w imieniu całego środowiska nefrologicznego życzyć Panu Profesorowi, aby jeszcze przez wiele, wiele lat zachował młodzieńczą pasję poznania i żarliwość w dochodzeniu do prawdy, zarówno tej naukowej, jak i życiowej. Być może właśnie teraz, w trudnym czasie, potrzebne jest nam wszystkim oparcie na Autorytecie. Dla autorów tego opracowania Profesor Stefan Angielski jest właśnie takim Autorytetem.

Rycina 7. Profesor Stefan Angielski (trzeci od prawej) podczas Post ASN Meeting w styczniu 2020 roku (© Maria Ostrowska)

STRESZCZENIE

Niniejsza publikacja kończy ósmy rok wydawania serii bezpośrednio związanej z historią nefrologii w Polsce i Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego, ukazującej się co kwartał na łamach oficjalnego organu prasowego, jakim jest „Forum Nefrologiczne”. Poprzednia, 31. część poświęcona była zmarłemu w maju 2020 roku profesorowi Andrzejowi Wojtczakowi, który rozpoczął swoją niezwykle bogatą aktywność zawodową w Poznaniu, a zakończył w Warszawie. W międzyczasie zajmował także wysokie stanowiska w organizacjach międzynarodowych.

Bohaterem obecnej części jest profesor Stefan Angielski — jeden z nielicznych członków honorowych, którzy nie zajmowali się nefrologią kliniczną. Pomimo tego znany jest w kraju, a także na arenie międzynarodowej, z ogromnych osiągnięć na polach organizacyjnym, dydaktycznym i naukowym. Od początku drogi zawodowej był związany z Akademią Medyczną w Gdańsku. Jest twórcą gdańskiej szkoły biochemii klinicznej, a także był rektorem gdańskiej uczelni.

Forum Nefrol 2020, tom 13, nr 4, 238–243

Słowa kluczowe: Polskie Towarzystwo Nefrologiczne, członkowie honorowi, historia nefrologii

- Ostrowski J., Oko A., Rutkowski B. Poczet Członków Honorowych Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego. Część XXXI — Profesor Andrzej Wojtczak. *Forum Nefrol.* 2020; 3: 170–175.
- Ostrowski J., Rutkowski B. Profesor Stefan Angielski — wielki badacz, uczony i człowiek. *Nefrol. Dial. Pol.* 2009; 3: 1–3.
- Angielski S. Dla przyszłości z myślą o przeszłości. www.niedziela.pl/arttykul/85156/nd/Dla-przyszlosci-z-mysla-o-przeszlosci (dostęp: 10.11.2020).
- Rogulski J. Profesor Stefan Angielski w 90-lecie urodzin. Cz. 1. Spod skrzydeł prof. Mozolowskiego. *Gazeta GUMed.* 2020; 4: 45–49.
- Rogulski J. Profesor Stefan Angielski w 90-lecie urodzin. Cz. 2. Zakład Biochemii Klinicznej — wielkie przeobrażenia lat 60, i 70. *Gazeta GUMed.* 2020; 5: 54–58.
- Rogulski J. Profesor Stefan Angielski w 90-lecie urodzin. Cz. 3. Gdańska szkoła biochemii klinicznej. 2020; 6: 57–61.
- Śliwińska J. Profesor Stefan Angielski doktorem honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego. *Gazeta GUMed.* 2020; 11: 14.
- Łojkowska E. Laudacja na uroczystość wręczenia prof. Stefanowi Angielskiemu dyplomu doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego. *Gazeta GUMed.* 2020; 11: 15.

Piśmiennictwo

